

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Cur virgines nomen Agni, & nomen patris eius scriptum in frontibus habeant? Habentes nomen eius, & nomen patris eius scriptum in frontibus suis. Sectio III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

periculis, & difficultatibus circumseptis: atque ad eod oporteat virginitatis florem
 cautè decerpere, cum sic periculum ne quilegere appetit, ab spinarum aculeis
 D. Ambros.
 cruentetur: Audiamus Ambrosium eodem lib. 1. de Virginibus ita scribentem.
 Digna virginitas qua apibus comparetur, sic pudica, sic continens, rore pascitur apes, nescit con-
 cubitus, ros quoque virginis est sermo diuinus, quam te velim filia imitatrix esse huius api-
 culæ, cuius flos est, ore soboles legitur, ore componitur, florem tibi demonstro carpendum, illum
 virique qui diuini, Ego flos campi, & liliū conuallium. Tanguam liliū in medio spinarum,
 quod est enim virtus indicij spiritualium nequitiarū sentibus virtutes obsideri: unde nemo fructus
 referat, nisi qui cautus accedat: sume igitur alas virgo, sed spiritus, vt super uoles vitia, sic contin-
 gere cupis Christum. Hæc Ambrosius.

Cant. 21.

Hæc autem vigilantia, vt plerique annotarunt, vel in ipso liliij flore nō obscure
 expressa est. Etenim flos liliij sex folia habet candida, & intra ipsum florem sex
 grana aurea, si quis aduertat continetur, quia sex sunt conditiones præcipuè, qua
 castitatis seruant: sobrietas non esse otiosum, cultus asperitas, custodia sensuum,
 raritas sermonum, & occasionum euitatio. De primo habes ad Rom. 13. Non in
 ebrietas in bibulis, & ebrietatibus, & statim subiungitur, Non in cubilibus, & impudicitijs.
 De secundo Ezechielis 16. Hæc fuit iniquitas Sodomæ sororis tuæ, superbia, saturitas pa-
 nis, abundantia, & otium ipsius & filiarum eius. Et Eccl. 33. Mitte illum (id est seruum) in
 operationem ne tracet, multam enim malitiam docuit otiositas. De tertio Num. 25. Vbi re-
 fertur quod femina Moabitides sese eleganter ornauerunt, vt filios Israël ad
 suam iram morem pertraherent. De quarto Proverb. 4. Oculi tui, restra videant, & pal-
 pebra tua præcedant gressus tuos. Et Eccl. 26. Fornicatio mulieris in excellentia oculorum, &
 in palpebris illius agnoscitur. Et Hier. 9. Docete filios vestra lamentum, & vnaqueque pro-
 ximam suam plantum, quia ascendit mors per fenestras nostras. Vbi per fenestras, sensus ipsi
 accipiendi sunt. Vnde & David incaute videndo cecidit: & Dina propter curio-
 sitatem, virginitatem perdidit: Et vt annotauit Isidorus Clarius in suis scholijs,
 super. 14. Iudic. Samsoni eruti fuerunt oculi, quod à concupiscentia oculorum
 sibi non temperauit. De quinto, Eccl. 22. Quis dabit ori meo custodiam, & super labia mea
 sermone uiscerum? Et 1. ad Corinth. 14. Corriumpunt mores bonos colloquia mala, seu vt
 alij transferunt, Confabulationes pessime. De sexto, Gen. 19. vbi ad Loth dicitur, sal-
 uam uiam tuam, uoli resciscere post tertium, nec stes in omni circaregione. Quibus ver-
 bis non solum iubetur Sodomam, sed omnem etiam circumcircaregionem de-
 serere, quia uisibiles omnes peccandi occasiones longe deuitanda sunt. Etenim
 Thamar corrupta est ab Amon fratre suo, quia sola cum illo fuit. Vnde Paulus 1.
 ad Tim. adhortatur Timotheum, vt adolescentiores uidas deuitet.

XI.

Quæ, & que conditio-
 nes, seruande
 castitati, ne-
 cessaria sint.
 Rom. 13. 13.
 Ezech. 16.
 49.
 Eccl. 33. 18.
 29.
 Numer. 25.
 Prou. 4. 25.
 Eccl. 26. 12.
 Hier. 9. 10.

Gen. 34.
 Isid. 147.
 Eccl. 22. 33.

Gen. 19. 16.

1. Reg. 35.
 1. Tim. 5.

Cur virgines nomen Agni, & nomen patris eius scriptum
 in frontibus habeant?

Habentes nomen eius, & nomen patris eius scriptum in frontibus suis.

SECTIO III.

ILLA centum quadraginta quatuor millia, qua Ioanni apparuerunt: supra I.
 montem Sion simul cum Agao, qua Virgines erant, vt diximus, habebant
 nomen Agni, & nomen patris eius scriptum in frontibus suis: quod Rich. de S.
 Rich. 118.
 Vi & ita interpretatur, vt habuerint scriptum in frontibus nomen Agni, id est, fidē
 Agni, quia dicitur Ch. iustiani, & nomen Patris eius, id est, fidem patris eius, qua
 Dei filij non cupantur: qua fidem habebant scriptam in frontibus per manifestam
 & publicā confessionem. Sed quid est quod hoc tanquam peculiare virginibus
 ascribitur, cum id omnibus fidelibus, præcipue uero Martyribus cōueniat? Prima

Virginitas,
martyrium
sue sangui-
ne.
D. Hieron.

Zachar. 1.
Locus 2.1.
charia expō-
ditur.

ratio est, quia virginitas martyrium quoddam est sine sanguine: unde motus virgines instar Martyrū nomen Christi, & Patris in fronte gestare per publicā confessionem describuntur, quali & ipsi pro confessione fidei continuū mortē oppetant, quæ est sententia D. Hier. ad Demetriadē virginem de seruanda virginitate, si ea epistola Hieronymi est. *Assume, inquit, scutum fidei, lorica iustitiæ, galeam salutis, prode ad prælium, habet & pudicitia seruata martyrium suū.* Eleganter hoc habet expressum in illa visione facta Zachariæ cap. 1. ubi virum illū ascendentem super equum rufum sequebantur equi rufi, varij, & albi. Quo loco præter alias eius visionis expositiones volunt plerique in viro illo sedente super equum rufum Christum passionē suā rubicundū, & in humanitate tanquam in equo rufo apparentē exprimi: in equitibus verd sequentibus diuersos sanctorū gradus significari, qui Christū in passionē imitari studeant. Et quidem per equos rufos Martyres, per varios, hoc est, variis maculis, partim videlicet albis, partim nigris, partim etiā rufis distinctos, sanctos virtutū varietate, & splendore præcellentes, quibus tamen non desit suus etiam rufus color, vt cum duce suo præeunte aliqua ex parte conueniat: per albos denique virgines. Iuxta quam expositionē illa statim sese offert dubitatio, nimirū si Christum in equo rufo sedentem sequi est illū per sanguinem imitari, quam ob causam equites, qui sequebantur, partim in equis rufis sedebant, partim in variis, qui & ipsi, si non toti rufi, certē maculis aliquibus sanguineis, notabantur, quo modo virgines, qui in equis albis sedebant, Christū sanguine suo rufam, & passionē rubicundum sequebantur, cum nihil sanguinis præferrent: Rectē, inquit, quoniam ipse candidus virginitatis color pro sanguine reputatur, ipsaque virginitas martyriū quoddam est. Quare cum in albis corporum, animorumque; suorum corporibus virgines Christum in rufo equo sedentem sequuntur, eū etiam suo modo per passionem, & sanguinē, martyriūque imitantur. Hæc est igitur prima ratio, cur virgines tanquam præstantissimi quidam Martyres nomē Agni, & nomen patris eius scriptum in frontibus gerunt.

II. Secunda est. Habent nomē Dei scriptum in frontibus, vt exponit Hugo Card. quia eodē Dei nomine appellantur, hoc est, Dij. Nam sic ea appellatio iudicibus, & principibus tribuitur, iuxta illud Pl. 81. *Ego dixi: Dy estis, & filij excelsi omnes:* cur non etiam virginibus tribuatur, qui iure optimo propter puritatem, & minimā cum terrenis rebus concretionem, Diuinam nomenclaturam videntur promereri? Est enim Diuinum quiddam in carne supra carnem viuere. Quam ob causā Diuina similitudo potissimū virginibus tribuitur in sacris literis: nam 1. Ioan. 3. postquam dixisset Ioannes: *Scimus, quia cum apparuerit, similes ei erimus, quoniam videbimus eum, sicuti est:* continuo subiunxit: *Et omnis, qui habet hanc spem in eo, sanctificat se, seu vt legit D. Aug. tract. 4. in 1. epist. Ioan. Castificat se.* Quibus verbis certis castitati potissimum tribui à Ioanne Diuinam ipsam similitudinem, quæ beatifica Diuinæ essentia visione continetur. Id quod etiam non obscure Dominus significauit Matth. 5. cum dixit: *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.* Cui accinit illud ad Hebr. 13. *Pacem sequimini cum omnibus, & sanctimoniam, sine qua nemo videbit Deum:* vbi pro *sanctimoniam*, est Græcè: *ἁγιότητα*, quam vocem hoc loco communiter Græci interpretes, & plerique ex Latinis de castitate interpretantur, D. Chrylost. in epist. ad Hebr. & in caput secundum epistolæ ad Ephes. Theod. Theophyl. in epist. ad Hebr. Cassian. lib. 6. c. 16. D. Ansel. D. Tho. in eum locum D. Hier. in c. 47. Ezechielis, eamque expositionem innuit D. Aug. epistola 112. quæ est de videndo Deo ad Paulinum, cap. 5.

III. Tertia ratio est. Gestant virgines nomen Agni, & nomen patris eius scriptum in fron-

in frontibus, vt ab omnibus cognoscantur tanquā filij summi Principis, aut certē ex regia familia, & regio prognati sanguine, nimirum tanquam principes quidā, qui iisdē insignibus, ac titulis cum ipso Rege, ac Principe decorantur. Quod enim virgines spiritū regium habeāt, virginitasque princeps quedā virtus sit, & regal s; nō obscure colligitur ex illis verbis Pl. 50. *Redde mihi letitiā salutaris tui, & spiritu principali confirma me.* Vbi D. Hier. trātulit, *spiritu potenti, Felix, spiritu munifico, vel liberali, eodēmq; modo Paraphr. Chald. alij spiritu mobili, Sept. spiritu principali: quæ omnia eo dē recidūt: solemus enim viros munificos, ac liberales appellare principes. Non desunt etiā, qui transfērant, spiritū volūtario, & spontaneo. Quanquā verō multi hoc loco per spiritū principale spiritum sanctū accipiunt, tamen rectē etiā alij de spiritu humano intelligi posse arbitrantur, in quibus est Franciscus Titelm. in suis annotationibus ex Hebr. super Pl. vt nimirū Dauid, qui per concupiscentiā carnis collapsus turpiter fuerat, postulet spiritū quendā potentē, ac validū, quo possit petulantia carnis cōprimere: spiritū, inquam, castitatis, & continentia, qui iure optimo appellatur *spiritus principalis*, quia dignus sit Principe, quasi dicat dauid: Cum adulteriū perpetravi Domine, ē sublimi regie dignitatis culmine, ad infimū & abiectū quendam ordinē delapsus sum, oblitus me Principē, ac Regē esse: ergo deinceps, cōfirma me spiritu castitatis, quo rursus Regē, ac Principem referā. Id quod vsq; adeo verū est, vt castitas per antonomasiā, siue excellentiā grauitas, & maiestas dicatur: sic enim plerique exponūt illud ad Tit. 2. *In omnibus te ipsum præbe exemplū bonorum operū, in doctrina, in integritate, in grauitate.* Etenim pro *grauitate* Augustor cōmentariorū in epist. Pauli, qui ascribuntur D. Hic legit, *castitate.* Et verō nomen Græcū *συνεβρις*, non solū grauitatē, & maiestatem, sed etiam castitatē significat. Cernis igitur per *grauitatem* eo loco, seu vt etiā verti poterat, *maiestatē*, intelligi posse castitatem, quæ vsque adeo regia, & imperatoria est virtus, vt per excellentiam maiestas appellatur, & quod est consequens, eum in quo est, Regē ac Principē faciat, quem omnes reuerentur: idcirco enim sequitur: *Ut is, qui ex aduerso est, vereatur* (seu vt alij legunt, *reuerentur*) *nihil habens dicere de nobis.* Etenim castitas vt pote regalis virtus reuerentiam possessori conciliat etiam apud ipsos æmulos, qui cum eum, cui inuidet, castum vident, nihil præterea sibi reliquum esse putant, quod illi per iniuriam, & ignominiam possint obicere: *Ut is, inquit, qui ex aduerso est, vereatur, nihil habens dicere de nobis.**

Virginitas virtus princeps & regalis. Psal. 50. 14. D. Hier. Felix. Paraphr. Septuag. Titelm. Castitas per antonomasiā grauitas & maiestas. ad Tim. 2. 7. Conciliat reuerentiam.

Cur virgines vocem quasi tonitruū magni habere dicantur.

Et audiui vocem de celo tanquam vocem aquarum multarum, & tanquam vocem tonitruū magni.

SECTIO IIII.

Non vacat mysterio, quod virginum vocem, quam Iannes audiuit, non solū dicat fuisse tanquam vocem aquarum multarum, sed etiam quasi vocem tonitruū magni, quod mysterium maius adhuc apparet ex eo, quod mox subiūgitur vocem illam fuisse quasi citharadorum citharæ antium in citharis suis: quid enim citharæ di concentus, & harmonia habet com fragore tonitruū commune? Prima ratio est. Comparatur virginū vox tonitruo magno, propter difficultatem, laborem, castigationemque carnis, qua ad tuendam castitatem opus est. Sicut enim tonitruum ex nubis collisione, & quasi erupendū exhalationis violentia gignitur, ita castitas, potissimumque virginitas cōtinua carnis maceratione, & quadā nature violentia acquiritur, & quasi tonitruū generatur. Hac ratione Iudith cōseruasse castitatem.

Castitas acquiritur natura violentia. Iud. 8. 5.